

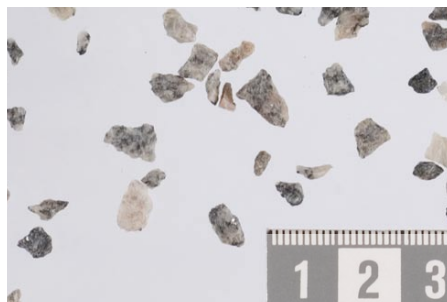
Att använda krossat berg: Halkbekämpning

”Jag använder krossat material åt Norrtälje kommun men också åt andra kunder. Någon skillnad när det gäller hantering mellan de olika sorterna märker jag inte.”

Jörgen Ljungdahl,
Ljungdahls entreprenad.

Ovan till höger, krossat material från Nydalstälkten, 2–4 mm och längst till höger 4–8 mm.

Den viktigaste egenskapen för ett material som ska användas för att bekämpa halka är förstås friktionen. Dessutom ska det ligga kvar på vägbanan efter flera bilpassager.

Det finns idag inga normer för ”sandningssand”. Som ett exempel kan dock nämnas att Vägverket, när de handlade upp vinterunderhåll för det statliga vägnätet 2005, angav den största stenstorleken vid mekanisk halkbekämpning till 6 mm (”Ändringar och tillägg till ATB Vinter 2003”, VV publ 2002:148”).

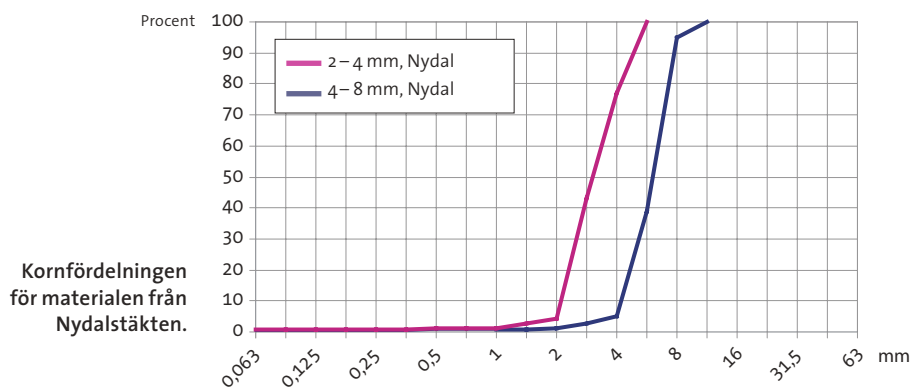
För mycket finmaterial gör att materialet bildar klumpar när temperaturen sjunker under noll. I de fall natursand används, blandar man i salt för att motverka detta.

Jörgen Ljungdahl med det egna företaget Ljungdahls entreprenad sköter vinterväghållningen på Norrtälje kommuns gator, en entreprenad på mellan en halv och en miljon kronor. På gånggatorna i centrum sprider han ett kross-

material med kornstorleken 2–4 mm och på övriga gator ett grövre material, 4–8 mm. Kommunen har ställt som krav att krossat material ska användas.

Jörgen använder även krossat material när han sandar åt andra kunder – någon skillnad när det gäller hantering mellan de olika sorterna har han inte märkt.

Det krossade materialet hämtas från Nydalstälkten utanför Rimbo, en täkt där den dominerande bergarten är en grå, fint medelkornig granit, som på vissa ställen övergår i en finkornig, röd-grå variant. En medel- till grovkornig, grå gnejsgranit finns som stora brottstycken i graniten liksom enstaka, upp till meterbreda, röda pegmatitgångar.

SGU

Sveriges geologiska undersökning

Box 670
751 28 Uppsala

tel. 018-17 90 00
fax. 018-17 92 10
e-post: sgu@sgu.se
www.sgu.se

Detta informationsblad är ett av flera, som visar exempel på användning av krossat berg som ersättningsmaterial för naturgrus.

Mer information finns på www.sgu.se. Du är också välkommen att ta direkt kontakt med oss.

Kontaktperson: Lars Arell, tel. 08-545 215 12 och e-post: lars.arell@sgu.se